

cipo

www.integriteitroep.nl

cipo

commissie
integriteit
publieke
omroep

JAAR- VERSLAG 2012

Leden CIPO

Voorzitter van CIPO is **Johan Remkes**, commissaris van de koningin in Noord-Holland. Daarvoor was hij onder meer minister van Binnenlandse Zaken, vicepremier en woordvoerder mediabeleid in de Tweede Kamer.

Marry de Gaay Fortman is vice-voorzitter. Zij is advocaat en partner bij Houthoff Buruma. Daarnaast is ze onder meer commissaris bij Royal HaskoningDHV en bij VGZ Zorgverzekeraar.

Pauline Kruseman is penningmeester. Zij is oud-directeur van het Amsterdams Historisch Museum. Zij is onder meer vice-voorzitter van Nationaal Fonds 4 en 5 mei en lid van de Raad van Toezicht van de Anne Frank Stichting.

Marleen Barth is lid van CIPO. Zij is voorzitter van GGZ Nederland, lid van de Eerste Kamer en onder meer voorzitter van Nationale Vereniging De Zonnebloem.

Sandor Varga is secretaris/onderzoeker van CIPO.

- Een overzicht van de (neven)functies van de leden van CIPO staat op de website.

Mei 2013

Tekst en redactie

CIPO, JCM Context

Fotografie

Hans Pool (voorzijde boven)

BBC (p. 6)

Leonard Faustle (p. 8)

Gert-Jan van der Tuuk (p. 12)

Lilian van Rooij (p. 13 rechts)

Maria Smeets (achterzijde onder)

NPO

Vormgeving en productie

Stretta

Dit jaarverslag is een uitgave van de
Commissie Integriteit Publieke Omroep (CIPO)

035 677 27 67

commissie.integriteit@omroep.nl

www.integriteitomroep.nl

Bezoekadres:

Sumatralaan 45 (Gebouw NPO)

1217 GP Hilversum

Postadres:

Postbus 26444

1202 JJ Hilversum

JAAR- VERSLAG 2012

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Checklist voor de RvT	4
Bevindingen onderzoek verantwoording RvT's	5 - 6
Meer opmerkelijks in 2012	7 - 14
Vooruitblik 2013	15
Financiële verantwoording	16

Voorwoord

GEACHTE LEZER,

Dankzij een forse extra bezuiniging nam de druk op de publieke omroepen in 2012 verder toe. En dat terwijl de gevolgen van eerder opgelegde kortingen nog volop naverkten. Dat de omroepen onder die omstandigheden verder uitvoering gaven aan hun model voor fusie en samenwerking, toont hun bereidheid om zich constructief op te stellen, ook onder moeilijke omstandigheden.

De toegenomen druk op het bestel zorgde ook voor druk binnen omroeporganisaties. Directies, bestuurders en toezichthouders discussieerden stevig over lastige keuzes. Soms kwam daarbij een norm uit de gedragscode in het geding. Dan gaven – en geven – wij advies, gevraagd of ongevraagd.

Het afgelopen jaar stond voor ons in het teken van de kwaliteit van intern toezicht. Zo organiseerden we een bijeenkomst waarin VKZ, BNN en VARA openhartig vertelden over hun fusieprocessen. Verder inventariseerden we hoe raden van toezicht verantwoording afleggen over hun werkzaamheden. Daarover vindt u in dit jaarverslag meer. Aandacht hadden we ook voor eenvoudiger zaken, zoals de benoemingstermijnen van toezichthouders. Keert een lid van een Raad van Toezicht na een fusie terug, dan zou de voorafgaande zittingsduur meegerekend moeten worden bij het bepalen van de nieuwe maximale zittingsduur. We willen daarmee verlies van onafhankelijkheid door een te lange zittingsduur voorkomen.

Van toezichthouders en bestuurders wordt de komende tijd veel verwacht. Ik wens hen daarbij veel wijsheid toe. Het maken van keuzes wordt iets makkelijker als de wettelijke randvoorwaarden helder zijn. Te hopen is dan ook dat het proces van wijziging van de Mediawet voortvarend zal verlopen.

Johan Remkes

Voorzitter Commissie Integriteit Publieke Omroep

Dit is CIPO

Wij zijn ingesteld door de NPO om omroepen te ondersteunen bij de naleving van de gedragscode ter bevordering van goed bestuur en integriteit. CIPO bestaat uit externe en onafhankelijke deskundigen. We ondersteunen compliance-officers en de raden van toezicht van de omroepen. Gevraagd en ongevraagd onderzoeken we naleving van de code. En bij misstanden zijn we een extern meldpunt. In dit jaarverslag laten we zien wat we in 2012 hebben gedaan.

→ WAAR MOET EEN RVT OVER RAPPORTEREN?

De artikelen voor toezichthouders op een rij

De gedragscode goed bestuur en integriteit is voor toezichthouders bij de publieke omroep een handig instrument. Het geeft ze inzicht in de onderwerpen waarover ze moeten rapporteren. En h oe ze daarover het best kunnen rapporteren. Maar welke artikelen zijn nou precies van toepassing op toezichthouders of toezichthoudende organen? CIPO zette ze op een rij:

Onderwerp	Artikelnummer
1. Verslag toezichthoudend orgaan	3.4.4
2. Organisatie	
a. Namen leden	3.4.2.d
b. Competenties leden	1.4.12
c. Profielschets	1.4.11
d. Functie(s) toezichthoudend orgaan	1.4.2
e. Maximale zittingsduur	1.4.15
f. Rooster van aftreden	1.4.16
g. Vergoeding openbaar	1.4.22
3. Vergaderingen	
a. Frequentie	1.4.9
b. Frequente absenties	1.4.7
c. Jaarlijks vergaderen zonder bestuur	1.4.8
d. Bespreken eigen functioneren	1.4.8
e. Bespreken functioneren bestuur	1.4.8
4. Registers	
a. Nevenfuncties	2.4.2
b. Financiële belangen	2.3.1
c. Beleggingen	2.3.4
d. Ontvangen geschenken	2.6.2
e. Gegeven geschenken	2.6.6

Bron: rapportage naar aanleiding van onderzoek naar verantwoording door toezichthoudende organen bij de omroepen, november 2012

Toezicht op toezichthouders

Een integer omroepbestel heeft goede toezichthouders nodig. Zij houden de omroepen scherp, adviseren over verbeteringen en controleren de bedrijfsvoering. Omdat ook toezichthouders zelf scherp gehouden mogen worden, onderzocht CIPO in 2012 of en hoe toezichthouders rapporteerden.

Opmerkelijk zijn de grote verschillen tussen de manieren waarop de toezichthouders rapporteren. Sommigen rapporteren uitgebreid, anderen minimaal: zij volstaan met een halve zin in een jaarverslag of jaarrekening. Het terugvinden van de rapportages is niet altijd eenvoudig. De meesten hebben namelijk niet één centrale plek waar ze verantwoording afleggen. Dat is overigens ook niet verplicht. Wel bevelen we het aan – centraal rapporteren draagt bij aan een heldere verslaglegging.

Openbaar

Een andere reden waarom het lastig is om in één oogopslag helderheid te krijgen over het werk van toezichthouders, is dat sommigen rapporteren via de jaarrekening. Jaarrekeningen zijn echter niet altijd vrijelijk te raadplegen. Opname in het wel openbare jaarverslag, of apart achter een eigen tabblad op de website, heeft daarom de voorkeur.

In tegenstelling tot wat sommige omroepen denken, zijn statuten of reglementen geen instrumenten om verantwoording af te leggen. De *naleving* van bepalingen uit die statuten en reglementen hoort juist terug te komen in de verantwoording.

Verantwoording

Wat vrijwel alle omroepen netjes vermelden is de samenstelling van het toezichhoudend orgaan. Dat doen ze op de website, in het jaarverslag en in de jaarrekening. Ook het rooster van aftreden wordt doorgaans goed – zij het soms onvolledig – vermeld. Andere gegevens, zoals de competenties van de leden, hun maximale zittingsduur en beloning of de vergaderfrequentie, vonden we minder vaak terug. Beloningen die wél gemeld worden, lopen sterk uiteen. Vaak wordt het bedrag genoemd dat de toezichthouders gezamenlijk hebben ontvangen.

Toezichthouders zijn, net als bestuurders, topfunctionarissen. Richtlijn 1 van de gedragscode, over goed bestuur, is dan ook op hen van toepassing. En dat betekent openheid geven over nevenfuncties, het bijhouden en publiceren van alle registers, ook als ze 'leeg' zijn.

Over het onderzoek

Dit is de eerste keer dat CIPO breder onderzoek heeft gedaan naar verantwoording door toezichthouders. Onderzocht zijn jaarverslagen en jaarrekeningen. In augustus 2012 hebben we onze eerste bevindingen doorgegeven aan de omroepen. Later in het jaar hebben we onderzocht of ze, waar nodig, verbeteringen hebben aangebracht. In 2013 zullen we dat opnieuw meten.

Register geschenken

Register nevenfuncties

Register beleggingen

Register financiële belangen

■ online ■ op locatie ■ bestaat niet

Register geschenken

Register beleggingen

Register financiële belangen

■ geen meldingen ■ 1 of meer meldingen

Hier ziet u hoeveel omroepen hun registers openbaar maken en hoe ze dat doen. Online, op de eigen locatie of helemaal niet.

Hier ziet u hoeveel omroepen ook daadwerkelijk meldingen in de registers opnemen.

Bron: 'De staat van de integriteit; Evaluatie naleving gedragscode Publieke Omroep in 2011' (april 2012)

Integriteit bij toezichthouders bij de publieke omroepen

CIPO ziet toe op de naleving van de gedragscode. In de gedragscode is door de NPO vastgelegd waarover toezichthouders moeten rapporteren. Op één centrale plek rapporteren bevordert de helderheid.

Meer opmerkelijks in 2012

→ WNL KIEST NIEUWE VOORZITTER ÉN HELDERE STRUCTUUR

Hoewel Omroep WNL met de benoeming van een nieuwe voorzitter afweek van de gedragscode, was hun toelichting daarop toereikend. Vanuit het principe ‘pas toe of leg uit’ had CIPO daarom geen bezwaar.

WNL legde ons twee vragen voor. De omroep wilde een eenvoudigere organisatiestructuur én ze wilde een voormalig bestuurder als voorzitter van de Raad van Toezicht (RvT) benoemen.

Eenvoudiger organisatiestructuur

De omroep legde ons het ontwerp van een statutenwijziging voor, waarin zij onder meer het bestuur wilden laten vervallen. Volgens WNL leverde dat een eenvoudigere organisatiestructuur en een duidelijker verdeling van taken en verantwoordelijkheden op. Wij hadden daarop een aantal aanbevelingen, die WNL grotendeels overnam.

Scheiding toezicht en bestuur

Met de benoeming van voormalig WNL-bestuurder Fons van Westerloo als RvT-voorzitter, week WNL op een belangrijk punt van de code af. Namelijk van artikel 1.4.17, waarin staat dat een voormalig bestuurder van een omroep niet binnen drie jaar bij diezelfde omroep toezichthouder mag worden. WNL vond echter zijn inzet, expertise en ervaring van groot belang voor de toekomst van de omroep.

In dit geval vonden wij de uitleg voldoende. Omdat we in de praktijk echter zien dat oud-bestuurders in hun nieuwe (toezicht)functie blijven besturen, adviseerden we WNL strikt toe te zien op scheiding van bestuur en toezicht. Anders schendt de omroep de gedragscode én de Mediawet.

→ LEDEN RVT LEREN VAN EERSTE OMROEPPUSIES

Hoe organiseer je een succesvolle fusie? Fusieomroepen vertelden tijdens een toezichthoudersbijeenkomst in april over hun ervaringen. Het onderwerp maakte veel discussie los.

Otto Scholten, RvT-voorzitter bij VKZ, vertelde over de fusie van IKON en ZVK. Ook omdat VKZ maar liefst 14 kerkgenootschappen vertegenwoordigt, leverde dat een boeiend verslag op. Een fusie waaraan nog steeds hard wordt gewerkt is die van BNN met de VARA. Lucas Goes, in april nog BNN-directeur, vertelde over de afwegingen bij de ‘partnerkeuze’. Hij benadrukte dat het hun doel is jongerenprogramma’s maken, niet om koste wat kost een zelfstandige omroeporganisatie zijn. Namens de VARA sprak Hans Andersson (voorzitter bestuur). In zijn bijdrage kwam goed naar voren hoe geprobeerd zal worden de historische en andere verschillen tussen de beide partners te overbruggen. Verder ging hij in op de werking van intern toezicht in een creatieve organisatie als de VARA.

Ondersteuning fusieprocessen

Er volgen nog meer fusies. In 2016 krijgen namelijk nog maar acht media-instellingen een erkenning. Met bijeenkomsten als deze blijven wij de fusieprocessen ondersteunen, omdat wij menen dat omroepen hun voordeel kunnen doen met het uitwisselen van kennis en ervaring.

→ CIPO-VOORZITTER JOHAN REMKES BIJ PRESENTATIE NIEUWE TOOLKIT VOOR TOEZICHTHOUDERS

De nieuwe toolkit *Toezicht in het publieke veld* moet toezichthouders in de publieke sector ondersteunen bij de uitvoering van hun werk. CIPO-voorzitter Johan Remkes sprak tijdens een symposium voor toezichthouders in augustus over goed toezicht houden, binnen en buiten de omroep.

Samen met instellingen uit het onderwijs, kinderopvang en welzijn zaten wij in de stuurgroep die de toolkit *Toezicht in het publieke veld* samenstelde. Het is een van onze activiteiten met als doel de kwaliteit van bestuur en intern toezicht bij omroepen te versterken. Het boekje is een uitgave van het Nationaal Register Commissarissen en Toezichthouders.

Focus als succesfactor

Focus op de kerntaken is bij goed toezicht van belang, stelde Remkes, net als juiste informatievoorziening aan de RvT. Dat vormt in feite het 'zenuwstelsel van goed toezicht'. Niet te lang in dezelfde toezichtfunctie blijven en bereid zijn om door te vragen ('doorblijftoezicht'), noemde hij als andere succesfactoren.

Als co-auteur kan CIPO over een aantal Toolkits beschikken. Deze worden onder de toezichthouders van de omroepen verspreid.

→ STICHTING VKZ NEEMT ZIJN VERANTWOORDELIJKHEID

De nieuwe fusieomroep VKZ (IKON en ZVK) meldde bij CIPO een situatie waarbij artikel 2.3.2 in het geding was. Hierin staat dat een medewerker die familie-, vriendschap- of andere persoonlijke betrekkingen heeft met een aanbieder van diensten of zaken, zich onthoudt van besluitvorming over de desbetreffende opdracht.

Jaarverslag

De omroep hoeft een mogelijke schending van artikel 2.3.2 niet te melden. Wel kunnen wij bij tijdige melding adviseren over oplossingen en eventuele schade beperken.

CIPO stelde in dit geval vast dat VKZ zijn verantwoordelijkheid zelf direct en volledig had genomen. Intern is het voorval geanalyseerd en met betrokkenen besproken. Naar aanleiding daarvan zijn de bedrijfsprocedures aangescherpt. Wij lieten de omroep weten de genomen maatregelen adequaat te vinden, ook ter voorkoming van herhaling, en voor het instellen van een nader onderzoek geen reden te zien. Omdat omroepen over naleving en eventuele afwijking van de code verantwoording moeten afleggen, hebben we VKZ wel verzocht dit voorval op te nemen in hun jaarverslag.

→ MOSLIMORGANISATIES SCHAVEN AAN STATUTEN

Bij het opstellen van statuten voor een nieuwe moslimomroep hebben we de betrokken moslimorganisaties geadviseerd. Zij wilden de in 2010 ingetrokken zendvergunning van de Moslimomroep verwerven.

Voor de periode tot 2016 kon het CvdM nog zendtijd toewijzen. Een aantal moslimorganisaties werkte daarom hard aan het verkrijgen van een zendvergunning op basis van artikel 2.42 van de Mediawet. Daarvoor moesten de statuten echter wel kloppen. Hierbij riepen de moslimorganisaties onze hulp in.

Alle achterbannen

Belangrijk is de manier waarop de verschillende achterbannen in de omroepstichting vertegenwoordigd zijn. In het Burgerlijk Wetboek staat niet hoe een stichting een RvT moet samenstellen, hoe de leden daarvan worden benoemd en wat de bevoegdheden van deze raad zijn. Wij hebben de oprichters daarom een aantal varianten voorgelegd.

Omdat er geen ledenvergadering is, wordt vaak voor coöptatie gekozen: nieuwe leden worden door zittende leden benoemd. Als er meer geledingen zijn dan zetels in de RvT, moet er een procedure komen waarin alle geledingen zich kunnen vinden.

Daarnaast moet de RvT zo samengesteld zijn dat de leden onafhankelijk en kritisch kunnen opereren – ten opzichte van elkaar, van het besturend orgaan en van welk deelbelang dan ook. Het is in strijd met artikel 1.4.13 van de gedragscode om slechts één bepaalde achterban te vertegenwoordigen. We lieten weten deze eis in de praktijk te gaan toetsen als de omroep actief is.

→ TOEGANKELIJKE SAMENVATTING VAN DE HERZIENE GEDRAGSCODE

De herziene gedragscode is een lijvig document. Toch bevat het ook stukken die voor alle omroepmedewerkers relevant zijn. Om de herziene code toegankelijk te maken, brachten we in 2012 een handzame samenvatting uit.

Per 1 januari 2012 ging hij in: de herziene gedragscode. Compact, completer en beter aangesloten op de huidige Mediawet. In principe zou elke medewerker en freelancer de nieuwe gedragscode integraal moeten ontvangen, maar in de praktijk is dat ondoenbaar. Zo is het een lijvig document en is lang niet elk onderdeel van de complete code voor iedereen relevant.

Op verzoek van de omroepen hebben wij daarom in samenwerking met JCM Context en NPO Communicatie een toegankelijke samenvatting gemaakt. De compliance-officers van de EO en NTR hebben meegelezen en het concept van commentaar voorzien.

Boekje

CIPO bedankt alle betrokkenen. Er ligt nu namelijk een aantrekkelijk boekje dat (nieuwe) opdrachtnemers en (nieuwe) medewerkers laat weten dát er een gedragscode bestaat. En in het kort wat er in staat. De integrale code is beschikbaar op de site van CIPO.

→ ONDUIDELIJKHEDEN OVER BELEGGINGEN TOPFUNCTIONARISSEN

Waarom en hoe ze hun beleggingen bij moeten houden, is voor topfunctionarissen niet altijd duidelijk. Volgens de gedragscode horen alle beleggingen in een openbaar register. Maar wat te doen wanneer derden voor hen beleggen?

In 2012 spraken we met verschillende topfunctionarissen over het openbaar maken van beleggingen. Het register 'Beleggingen' (2.3.4) is één van de vijf registers die omroepen volgens de gedragscode bijhouden en die moeten bijdragen aan een heldere verantwoording. Sommige omroepen willen zo'n beleggingenregister wel maken, maar hebben moeite met de letterlijke toepassing van de bepaling.

Tegengaan van belangenverstrengeling

Het artikel over het register is bedoeld voor topfunctionarissen én belangrijke journalistieke medewerkers. Zij moeten hierin vermelden wat hun beleggingen zijn en wat de daarmee samenhangende transacties in sectorgerelateerde ondernemingen zijn, of in bedrijven waarmee de omroep een zakelijke verhouding heeft. Het doel is het tegengaan van belangenverstrengeling.

Lastig is echter wanneer een derde de portefeuille beheert – dan is niet altijd direct duidelijk waaruit de portefeuille exact bestaat. Het standpunt van CIPO is echter dat de belegger de verantwoordelijkheid heeft om vooraf aan een fonds door te geven welke (typen) bedrijven niet zijn toegelaten. Nog lastiger wordt het wanneer onbekend is met welke ondernemingen een omroep een zakelijke verhouding heeft. Deze vraag onderzoeken we nog.

→ BUITEN ONS WERKTERREIN

De klokkenluidersmelding die begin 2012 bij ons binnenkwam, bleek uiteindelijk niet-ontvankelijk. Deels lag de klacht buiten ons werkterrein, deels betrof de klacht geen misstand.

Begin 2012 ontvingen wij een klacht op basis van de klokkenluidersregeling (Regeling A in de gedragscode). Een voormalig afdelingshoofd van een omroep vond dat het CvdM en de NPO op zo'n manier hadden gehandeld, dat betrokkene geen beroep meer kon doen op een sociaal plan bij het vervallen van de arbeidsplaats. Voor de daardoor geleden schade wilde betrokkene deze organisaties aansprakelijk stellen.

Onderzoek

Het is onze taak meldingen van een (vermoeden van een) misstand te onderzoeken wanneer ze gaan over een landelijke omroep of over de publieke omroep als geheel. Omdat het CvdM geen deel uitmaakt van de landelijke publieke omroep, kunnen wij geen meldingen over het CvdM in behandeling nemen. Op dat punt verwezen we daarom door naar het CvdM.

De melding over de NPO ligt wel op ons terrein. Na onderzoek oordeelden wij dat de NPO hier uitvoering had gegeven aan wettelijke taken. Dat handelen was geen misstand zoals omschreven in de gedragscode en de melding is daarom niet-ontvankelijk verklaard. Gelet op de omstandigheden van het geval, heeft CIPO wel geprobeerd om een passende oplossing te bevorderen.

→ RVT-LID MOET ELKE SCHIJN VAN BELANGENVERSTRENGELING VOORKOMEN

Voor leden van een RvT geldt dat zij zelf de verantwoordelijkheid hebben om mogelijke gevoeligheden intern aan de orde te stellen. Dat was ons antwoord op een binnengekomen melding.

Een voormalig lid van een RvT stuurde ons een klacht over de manier waarop eerder binnen die RvT naar betrokkene een onderzoek was ingesteld. Het RvT-lid zou namelijk zakelijke betrekkingen onderhouden met een werknemer van de omroep. De RvT was niet te spreken over het feit dat dit door het RvT-lid niet aan hen bekend was gemaakt. Zij stelden vervolgens een intern onderzoek in naar de zakelijke betrekkingen. De klager vond dat dit onderzoek niet zorgvuldig was uitgevoerd en stelde dat wellicht andere motieven speelden. Binnen de RvT was de klager eerder namelijk kritisch geweest over een aantal voorgenomen besluiten.

Onafhankelijk en kritisch

Voor ons was de klacht een aanleiding om te onderzoeken of de RvT wel zo was samengesteld dat de leden onafhankelijk en kritisch konden opereren ten opzichte van elkaar, van het besturend orgaan en van andere deelbelangen (artikel 1.4.13 van de gedragscode). Onze conclusies luidden onder meer dat leden van een RvT een grote verantwoordelijkheid hebben om zelfs maar de schijn van belangenverstrengeling te vermijden. Daarbij hoort dat leden van een RvT intern openheid van zaken geven over mogelijk gevoelige feiten of omstandigheden. De RvT adviseerden we om, juist bij delicate aangelegenheden, een intern onderzoek te laten volgen door onafhankelijk extern onderzoek.

CIPO zelf

Overigens bracht de behandeling van deze zaak een aantal procedurele verbeterpunten voor CIPO zelf aan het licht. Daar gaan we binnenkort mee aan de slag.

→ TOEZICHTHOUDER, BLIJF BIJ JE LEEST!

Toezichthoudende en bestuurlijke taken moeten helder gescheiden zijn. Op papier – in statuten, bijvoorbeeld – én in de praktijk. In 2012 hebben we een RvT voor de tweede keer op de vingers getikt wegens roloverschrijdend gedrag.

CIPO ontving meerdere klachten over het optreden van één, soms meerdere leden van de RvT van een omroep. De meeste klachten gingen over directe inmenging in personeels- en programmabeleid.

In de gedragscode en in de Mediawet staat dat toezichthoudende en bestuurlijke taken helder gescheiden moeten zijn. De taken van een RvT zijn toezicht houden op, het adviseren van, én werkgever zijn van bestuur of directie. Deze laatste taak betekent dat een RvT sollicitatiegesprekken kan voeren met mogelijke directeuren. Maar niet met andere potentiële medewerkers, zoals programmamakers of administratieve krachten. De klachten wezen wel in die richting.

Afkoelen

Uit ons onderzoek bleek verder dat de betrokken toezichthouders rechtstreeks zijn doorgestroomd van een functie in het voormalig algemeen bestuur naar een functie in de RvT. De gedragscode verlangt echter een 'afkoelingsperiode' van drie jaar (artikel 1.4.17). Die periode is bedoeld om te voorkomen dat 'doorgestroomde' leden van een RvT in feite blijven besturen. Het onderzoek zetten we in 2013 voort.

'De staat van integriteit'

In 2012 verscheen het onderzoek naar de naleving van de gedragscode, getiteld 'De staat van integriteit'. Duidelijk is dat omroepen zich doorgaans goed inzetten om de gedragscode te volgen. Verbeteringen zijn mogelijk waar het betrokkenheid betreft bij het gunnen van opdrachten aan omroepmedewerkers of hun partners en bij het bijhouden van de voorgeschreven registers. Zie ook de figuren op pagina 6.

Lees meer op <http://www.integriteitomroep.nl/2012/05/evaluatie-naleving-code-in-2011/>

Wie mag wat verdienen?

Naast de nieuwe gedragscode, verscheen in 2012 ook een nieuw beloningskader voor presentatoren, dj's en programmamakers. Deze geldt voor medewerkers en voor zelfstandigen bij wie de marktwerking veel invloed kan hebben op de beloning. Lees meer op <http://www.integriteitomroep.nl/2012/08/nieuw-beloningskader-inwerking-getreden>

‘Herstructurering biedt ook kansen’

Johan Remkes

Fusies brengen veel veranderingen met zich mee. Sommige negatief – medewerkers verliezen bijvoorbeeld hun baan en cultuurverschillen kunnen de kop opsteken. Positief is echter dat organisaties nu opnieuw opgebouwd kunnen worden. Inclusief verankering van moderne integriteitsnormen.

‘Een aantal omroepen grijpt de hervorming aan om komend jaar een slag te maken bij de verankering van de gedragscode in statuten en reglementen,’ vertelt CIPO-voorzitter Johan Remkes. ‘Zij zien dit als een gelegenheid om eerdere adviezen van CIPO, die dieper ingrijpen in de structuur van de omroep, nu alsnog te verwerken. Denk aan een betere balans tussen taken en bevoegdheden van bestuur en toezicht. Of aan het verbeteren van de benoemingsprocedure voor leden van de RvT, waarmee de onafhankelijkheid van het toezicht gediend is’.

Goed vooruit kijken

‘Waar nodig stimuleren we dergelijke veranderingen,’ gaat Remkes verder. ‘Dat doen we overigens ook bij de omroepen die niet gaan fuseren. Want wanneer omroepen nu al werken aan een stevigere verankering, hebben ze straks meer kans bij de aanvraag voor de nieuwe erkenning. Wij rapporteren in 2014 namelijk aan de Raad van Bestuur (RvB) van de NPO over de governancestructuur van de omroepen. De RvB betreft die rapportage vervolgens bij zijn wettelijke advisering aan de minister van OCW. Verstandig om rekening mee te houden, dus!’

Projecten in 2013

- Heeft het onderzoek naar verantwoording door RvT’s uit 2012 tot verbeteringen geleid? We gaan het in 2013 monitoren.
- De samenvatting van de herziene gedragscode (zie ook pagina 10) gaan we in 2013 versturen aan nieuwe en bestaande medewerkers en freelancers.
- De RvB van de NPO krijgt van ons een voorstel voor het stroomlijnen van de procedure voor het behandelen van meldingen van misstanden of andere klachten.
- We zullen de redactie van artikel 2.3.4 (register beleggingen) bekijken, omdat het als topfunctionaris soms niet goed mogelijk is te weten met welke ondernemingen de omroep een zakelijke verhouding heeft.

Financiële verantwoording 2012

Anders dan begroot, waren er in 2012 meer bijeenkomsten nodig. Dat heeft extra kosten met zich meegebracht, zowel organisatie- als arbeidskosten.

Afgelopen jaar kregen we meer meldingen van mogelijke misstanden dan in de jaren hiervoor. Dat bracht met zich mee dat we vaker onderzoek hebben moeten doen en meer overleg voerden met alle betrokken partijen. Per saldo sloten we het jaar af met een overschot van € 33.929. Dat hebben we aan de NPO teruggegeven.

	Begroting 2012	2012	2011
Baten			
Financiering uit budget OCW	214.400	214.400	214.400
Totale baten	214.400	214.400	214.400
Lasten			
Arbeidskosten	86.100	90.908	86.206
Bedrijfsregelingen	1.500	243	345
Huisvestingskosten	5.000	5.000	5.000
Automatiseringskosten	2.200	2.200	2.200
Kantoorkosten	2.400	2.469	2.467
Drukwerk	11.300	9.347	10.196
Advieskosten	65.000	26.159	21.721
Vacatiegelden	38.900	41.962	43.454
Overige algemene kosten	2.000	2.183	2.988
Totale lasten	214.400	180.471	174.577
Resultaat		33.929	39.823

Bijeenkomsten

In 2012 heeft de commissie zes keer vergaderd. Daarnaast waren er zes bestuurlijke bijeenkomsten: met het CvDM, met de RvB van NPO, met de NTR, met de VARA en met OHM. In april organiseerden we een toezichhoudersmiddag.

Meldingen misstanden

In 2012 zijn drie meldingen binnengekomen.

- In de eerste zaak verklaarde CIPO zich ten aanzien van een deel van de klacht niet bevoegd. Voor het overige was de klager niet-ontvankelijk. Overigens heeft CIPO bijgedragen aan een passende oplossing.
- In de tweede zaak was de klacht als misstand niet-ontvankelijk, maar heeft CIPO naar aanleiding van de klacht wel eigen onderzoek ingesteld, met een aantal aanbevelingen als resultaat.
- Het onderzoek naar aanleiding van de derde zaak zetten we in 2013 voort.